

OPPILASHUOLTOSUUNNITELMA

TENETIN KOULU lv. 2022–2023

Yhteisöllinen hyvinvointiryhmä YHR

Sisällysluettelo

Oppilashuolto ja sen toimintatavat

1. Oppilashuollon kokonaistarve ja käytettävissä olevat oppilashuoltopalvelut
2. Yhteisöllinen oppilashuolto ja sen toimintatavat
3. Yksilökohtaisen oppilashuollon järjestäminen
4. Oppilashuollon yhteistyön järjestäminen oppilaiden ja heidän huoltajiensa kanssa
5. Oppilashuoltosuunnitelman toteuttaminen ja seuranta

Liitteet:

Liite 1: Koulupoissaolot – varhainen puuttumismalli

Liite 2: Oppilashuolto poikkeuksellisten opetusjärjestelyiden aikana

Oppilashuolto ja sen toimintatavat

Oppilashuolto on tärkeä osa perusopetuksen toimintakulttuuria. Oppilashuollon tehtävänä on seurata jokaisen oppilaan kokonaisvaltaista hyvinvointia ja tarvittaessa tukea oppilasta ja puuttua hyvinvoinnissa tapahtuviin muutoksiin yhteistyössä huoltajan kanssa.

Perusopetuksen oppilashuollosta ja siihen liittyvistä suunnitelmista säädetään oppilas- ja opiskelijahuoltolaissa.

Oppilashuollolla tarkoitetaan oppilaan **hyvän oppimisen, hyvän psyykkisen ja fyysisen terveyden sekä sosiaalisen hyvinvoinnin edistämistä ja ylläpitämistä** sekä niiden edellytyksiä lisäävää toimintaa kouluyhteisössä. Oppilashuoltoa toteutetaan ensisijaisesti ennaltaehkäisevänä ja koko kouluyhteisöä tukevana **yhteisöllisenä oppilashuoltona**. Tämän lisäksi oppilailla on lakisääteinen oikeus **yksilökohtaiseen oppilashuoltoon**. Monialainen yhteistyö on oppilashuollossa keskeistä. Oppilashuoltotyötä ohjaavat luottamuksellisuus, kunnioittava suhtautuminen oppilaaseen ja huoltajaan sekä heidän osallisuutensa tukeminen.

Oppilashuolto järjestetään **monialaisessa yhteistyössä** opetustoimen ja sosiaali- ja terveystoimen kanssa siten, että siitä muodostuu toimiva ja yhtenäinen kokonaisuus. Oppilashuollon palveluja ovat **psykologi-, sairaanhoitaja- ja kuraattoripalvelut sekä kouluterveydenhuollon palvelut**.

Oppilashuoltoa toteutetaan yhteistyössä oppilaan ja hänen huoltajansa kanssa ottaen huomioon oppilaan ikä ja edellytykset. Tarvittaessa yhteistyötä tehdään myös muiden toimijoiden kanssa. Kouluyhteisön tai oppilaiden hyvinvoinnissa havaittuihin huolenaiheisiin etsitään ratkaisuja yhdessä oppilaiden ja huoltajien kanssa. Koulussa oppilashuolto on **kaikkien kouluyhteisössä työskentelevien** ja oppilashuoltopalveluista vastaavien työntekijöiden **tehtävä**. Ensisijainen vastuu kouluyhteisön hyvinvoinnista on koulun henkilökunnalla.

Oppilashuolto luo kouluyhteisössä edellytyksiä yhteenkuuluvuudelle, huolenpidolle ja avoimelle vuorovaikutukselle. Osallisuutta lisäävät toimintatavat edesauttavat myös ongelmien ennalta ehkäisyä, niiden varhaista tunnistamista ja tarvittavan tuen järjestämistä.

1. Oppilashuollon kokonaistarve ja käytettävissä olevat oppilashuoltopalvelut

Oppilashuollon kokonaistarpeen arvioinnissa ja seurannassa tulee ottaa huomioon mm. kouluterveyskyselyn tulokset, kouluterveyshuollon tarkastuksista saadut tiedot ja koulun tekemät omat tilannekartoitukset. Oppilashuollon tarpeeseen vaikuttavat myös tehostettua ja erityistä tukea saavien oppilaiden määrä.

Terveydenhuoltopalvelut:

Terveydenhoitaja Anne-Mari Liuski on koululla tavattavissa maanantaisin, keskiviikkoisin, torstaisin ja perjantaisin. Terveydenhoitaja tekee yhdessä koululääkärin kanssa laajan terveystarkastuksen kahdeksannen luokan oppilaille. Kouluterveydenhoitaja tarkastaa myös yhdeksännen luokan oppilaat sekä seitsemänsien luokkien oppilaat, mikäli aikaa jää. Koululääkärin muu vastaanotto järjestetään tarpeen mukaan.

Psykologipalvelut:

Psykologipalvelut järjestetään ostopalveluna. *Psykologi Hanna Piirainen on pääsääntöisesti tavattavissa koululla maanantaisin ja perjantaisin.* Koulupsykologi tekee lähinnä oppimiskykykartoituksia ja osallistuu moniammatilliseen oppilashuoltotyöhön.

Erytisopettaja varaa ajan psykologille huoltajan ja opettajan kanssa käymiensä keskustelujen perusteella. Myös huoltaja voi olla yhteydessä suoraan koulupsykologiin nuorensa asioissa.

Perheneuvolan psykologipalveluihin hakeutuminen tapahtuu perheneuvolan sosiaalityöntekijän kautta.

Mielenterveystyöntekijän palvelut:

Mielenterveystyöntekijä, sairaanhoitaja Anna Kyllösen palvelut järjestetään maakunnan palveluna. Hän on tavattavissa Tenetin koululla tiistaisin ja torstaisin. Lisäksi erikoissairaanhoidon kuuluvat nuorisopsykiatrian palvelut.

Kuraattoripalvelut:

Koulukuraattori Sanna Nyman toimii Tenetin koululla päivittäin. Toisena kuraattorina tarvittaessa toimii Katja Heikkinen. Ajan kuraattorille voi varata oppilas itse, hänen huoltajansa tai opettaja keskusteltuaan ensin oppilaan ja tämän huoltajan kanssa.

Oppilashuollon palveluista voidaan tarvittaessa ohjata oppilas erikoissairaanhoidon palveluihin.

Muita yhteistyötahoja ovat mm. sosiaalitoimi, poliisi ja nuorisotoimi. Työn- ja vastuunjako tehdään tapauskohtaisesti.

Koulun ulkopuolista oppilashuoltohenkilöstöä voidaan tarvittaessa kutsua mukaan koulukohtaiseen oppilashuoltotyöhön ja he voivat kuulua koulun oppilashuoltoryhmään. Näin he ovat mukana oppilashuollon kehittämisessä ja toteuttavat oppilashuollon seurantaa omasta työtehtävästään katsottuna.

Asiantuntijapalaverissa on oppilaan, huoltajan ja koulun edustajien lisäksi aina mukana joku oppilashuollon asiantuntija (esim. terveydenhoitaja, psykologi tai kuraattori).

2. Yhteisöllinen oppilashuolto ja sen toimintatavat

Tenetin koulun yhteisöllinen hyvinvointiryhmä YHR vastaa koulun oppilashuollon suunnittelusta, kehittämisestä, toteuttamisesta ja arvioinnista.

Koulun **yhteisölliseen oppilashuoltoryhmään eli yhteisölliseen hyvinvointiryhmään (YHR)** kuuluvat rehtori, apulaisrehtori, oppilaanohjaajat, erityisopettajat, kuraattorit, terveydenhoitaja, sosiaalityöntekijä, miekkari, nuorisotoimen koordinaattori, koulukohtauttaja, koulun erityisohjaaja sekä erikseen kutsuttuna oppilaiden edustaja ja vanhempien edustaja. Yhteisöllinen hyvinvointiryhmä kokoontuu kerran kuukaudessa. Apulaisrehtori johtaa ryhmän toimintaa ja kutsuu ryhmän koolle.

Yhteisöllisen hyvinvointiryhmän kokouksista laaditaan muistio. Muistio tallennetaan koulun Teams-tiedostoon ja Googlen kalenteriin osallistujille.

Yhteisöllisessä oppilashuoltotyössä seurataan, arvioidaan ja kehitetään koulu yhteisön ja oppilasryhmien hyvinvointia. Lisäksi **huolehditaan kouluympäristön terveellisyydestä, turvallisuudesta ja esteettömyydestä**. Yhteisöllisten toimintatapojen kehittämisessä tehdään yhteistyötä oppilaiden, huoltajien sekä muiden lasten ja nuorten hyvinvointia edistävien toimijoiden ja viranomaisten kanssa.

Yhteisöllisen hyvinvointiryhmän tehtävinä oppilashuollossa ovat esimerkiksi:

- Rakenteiden ja toimintatapojen luominen yhteisölliselle ja ennaltaehkäisevälle työlle
- Luokka- ja koulukohtaisen hyvinvointitiedon hyödyntäminen yhteisöllisen oppilashuollon toimenpiteiden suunnittelussa ja toimenpiteiden määrittelyssä
- Kirjallisten suunnitelmien (ml. oppilashuoltosuunnitelma) valmistelu ja päivittäminen
- Toimintatavoista ja suunnitelmista tiedottaminen
- Tunne- ja vuorovaikutustaitojen vahvistamisen suunnittelu ja yhdenmukaisten toimintatapojen varmistaminen yhdessä koulun aikuisten, nuorisotoimen ja koulukohtauttajan kanssa (lukuvuoden painopiste)
- Oppilaiden ja huoltajien osallisuuden edistäminen
- Vuorovaikutuksen ja sosiaalisen hyvinvoinnin edistäminen
- Työrauhan tukeminen
- Kiusaamisen, häirinnän ja väkivallan ehkäisy ja niihin puuttumisen toimintatavoista sopiminen
- Koulu yhteisön turvallisuuden ja hyvinvoinnin tilan sekä yhteisöllisen hyvinvointityön vaikuttavuuden seuranta ja arviointi

Oppilaiden ja huoltajien osallisuus ja kuulluksi tuleminen on yhteisöllisessä oppilashuollossa tärkeää ja hyvinvointia vahvistavaa.

Oppilaiden osallisuutta koulun toimintaan edistetään mm. järjestämällä erilaisia koko koulua koskevia tapahtumia, jolloin oppilaat voivat osallistua tapahtumien järjestelyihin ja toteuttamiseen. Pienempimuotoista, luokkakohtaista yhteisöllisyyttä tukevaa toimintaa järjestetään eri oppiaineiden tunneilla tilanteen ja mahdollisuuksien mukaan. **Oppilaskunta- ja tukioppilastoiminta** edesauttavat toiminnallaan oppilaiden ja muun kouluyhteisön välistä kanssakäymistä. Yhteistoiminnallisuutta edistetään mm. järjestämällä erilaisia teemapäiviä ja koulun omia tilaisuuksia.

Alakoulusta yläkouluun siirryttäessä yläkoulun henkilöstöstä oppilaanohjaajat ja erityisopettajat käyvät tapaamassa 6. luokan oppilaita alakouluilla. Luokanopettajat siirtävät opetuksen kannalta oleellista tietoa oppilaista oppilaanohjaajille ja erityisopettajille yläkoululla järjestettävissä koulukohtaisissa tiedonsiirtopalaverissa. Kuraattorit ovat mukana tiedonsiirrossa ja luokkien muodostamisessa tuoden koulutyön järjestämistä edistävän tiedon oppilaista. Erityisen tuen piirissä oleville sekä muille erityistä huomiota vaativille oppilaille järjestetään henkilökohtaiset siirtopalaverit, joissa on mukana oppilas, huoltaja(t), luokanopettaja sekä ala- ja yläkoulun erityisopettajat.

Koulussa on pohdittu erikseen myös toimintamalli **muihin nivelvaiheisiin**, kuten oppilaan siirtyessä toiseen kouluun, uuden oppilaan vastaanottamisessa Tenettiin tai luokkasiirtoja koulun sisällä tehtäessä.

Oppilaille on oikeus **turvalliseen opiskeluympäristöön**. Siihen kuuluvat fyysinen, psyykinen ja sosiaalinen turvallisuus. Opetuksen järjestämisen lähtökohtana on oppilaiden ja henkilökunnan turvallisuuden varmistaminen kaikissa tilanteissa. Koulun **järjestyssäännöt** on laadittu yhteistyössä oppilaiden kanssa siten, että oppilaskunnan edustajat ovat osallistuneet järjestyssääntöjen laadintaan. Rauhallinen ilmapiiri ja yhdessä sovitut järjestyssäännöt edistävät koulun työrauhaa ja parantavat kouluyhteisön turvallisuutta, viihtyisyyttä ja sisäistä järjestystä.

Työturvallisuudessa havaituista puutteista on viipymättä ilmoitettava koulun työsuojelusta vastaaville henkilöille.

Kouluateria on osa oppilaan päivittäistä hyvinvointia. Terveellisellä ruokavaliolla edistetään oppilaiden terveyttä ja jaksamista. Koulupäivän aikana oppilaille tarjotaan lämmin ateria. Tenetissä koulupäivä jatkuu ruokailun jälkeen vielä vähintään kolme tuntia, jolloin oppilaille on oikeus välipalaan. Erityisruokavaliot ja ruoka-aineherkkydet kartoitetaan lukuvuoden alussa yhteistyössä ruokapalveluhenkilöstön ja oppilaan huoltajan kanssa. Ruokailun tulee olla rauhallinen, kiireetön ja hyvien tapojen mukainen hetki. Ruokapalvelun työntekijöiden ja ruokailua valvovan opettajan tulee ohjata oppilaita hyvien ruokailutapojen pariin.

Luvattomiin poissaoloihin puututaan heti ja ilmoitetaan huoltajalle. **Poissaolojen seuraaminen** on luokanvalvojan tehtävä. Poissaolojen seuraamisesta ja toimenpiteistä on annettu erillinen toimintaohje (Varhaisen puuttumisen malli, liite 1).

Koulurakennuksesta sekä opetustiloista ja -välineistä huolehtiminen ylläpitää ympäristön terveellisyttä ja turvallisuutta. Eri oppiaineiden opetukseen laadittuja **turvallisuusohjeita** noudatetaan tinkimättä. Tapaturman sattuessa on ensiavun järjestäminen jokaisen koulussa toimivan aikuisen velvollisuus siihen asti, kunnes hoitohenkilökunta saapuu paikalle tai hoitoonohjaus on järjestetty.

Tupakkatuotteiden, alkoholin ja muiden päihdyttävien aineiden tuominen ja käyttö koulualueella ja kouluaikana on kiellettyä. Havaittuun väärinkäyttöön on jokainen aikuinen velvollinen puuttumaan. Päihdyttävät aineet on otettava oppilaalta haltuun ja tapauskohtaisesti sovitaan, mille taholle huoltajan lisäksi tapauksesta ilmoitetaan.

Välituntivalvonta järjestetään oppituntien ulkopuolisena aikana joko sisätiloissa tai ulkoilualueilla. Turvallisuussyistä johtuen koulupäivän aikana oppilaat eivät saa poistua ilman lupaa välituntialueen ulkopuolelle. Ennen koulupäivän alkua on järjestettävä aamuvalvonta ja koulupäivän jälkeen koululaiskuljetusten aikaan pihavalvonta.

Turvallisuuden edistämiseen kuuluvat myös **koulukuljetuksia ja koulumatkaa** koskevat toimintatavat. Opettajan tai koulun johtajan on ilmoitettava koulussa tai koulumatkalla tapahtuneesta häirinnästä, kiusaamisesta tai väkivallasta tilanteeseen osallistuneiden oppilaiden huoltajille.

Toimintasuunnitelma oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä

Kiusaamista, väkivaltaa ja häirintää ehkäistään koulun päivittäisissä toiminnoissa yhteisö-, ryhmä- ja yksilötasolla. Kiusaamista ehkäisevää yhteenkuuluvuuden tunnetta luovat yhteiset tilaisuudet ja kouluvuoden teemojen ympärille järjestetyt tapahtumat. Näiden tapahtumien järjestämiseen osallistuvat koulun henkilökunta ja oppilaat. Hyvinvointia edistävät myös ohjattu välituntitoiminta sekä koulun oppilaskunta- ja tukioppilastoiminta. Ryhmä- ja yksilötasolla kiusaamista, väkivaltaa ja häirintää ehkäistään luokan/koulun ryhmäytymisen rakentamisella ja turvallisen ilmapiirin luomisella ja kehittämisellä. Näihin keskitytään erityisesti luokanvalvojan tunneilla, mutta asioihin kiinnitetään huomiota myös muilla tunneilla. Koulussa käytetään kiusaamisen ehkäisemiseksi erilaisia tunne- ja vuorovaikutustaitoja lisääviä materiaaleja.

Kiusaamis-, väkivalta- tai häirintätilanteissa asian huomannut opettaja puuttuu tilanteeseen ja selvittää sitä. Tilanteen niin vaatiessa asian voi viedä myös SOPU-tiimin selvitettäväksi. SOPU-tiimi kuulee asiassa kiusattua ja kiusaajaa/kiusaajia. Tilanne selvitetään ja sovitaan siitä, miten jatkossa toimitaan. Asia tiedotetaan luokanvalvojalle.

Tilanteen mukaan harkitaan yhteydenottoa oppilaiden huoltajiin. Asiassa järjestetään seurantatapaamisia tapauskohtaisesti. Kun tilanne on hyvä, asia katsotaan käsitellyksi. Jos kiusaaminen tai muu epäasiallinen toiminta jatkuu, kutsutaan osallisena olevien oppilaiden huoltajat koululle yhteiseen tapaamiseen. Tällä toiminnalla on tarkoitus saada häiritsevä toiminta loppumaan. Jos tilanne ei parane, pyydetään asian käsittelyyn mukaan esim. koulukuraattori.

Koulun henkilökunta perehdytetään toimintasuunnitelmaan muun oppilashuoltoon liittyvän perehdyttämisen ohella. Oppilaiden kanssa toimintatapoja käydään läpi luokanvalvojan tunneilla ja huoltajille toimintatavoista tiedotetaan koulun vanhempainilloissa.

SOPU-tiimin jäsenet valitaan lukuvuoden viimeisessä opettajainkokouksessa seuraavaa lukuvuotta varten. Kiusaamisasioita voivat hoitaa myös tapauskohtaisesti sovitut koulun aikuiset. Toimintaa seurataan, arvioidaan ja tarpeen mukaan muutetaan kouluvuoden aikana ja kokoava arviointi suoritetaan lukuvuoden loppupuolella.

Toimintasuunnitelman päivittämisen tekee koulukohtainen oppilashuoltoryhmä. Seurannassa ja arvioinnissa ovat mukana koulun muu henkilökunta, oppilaat ja huoltajat.

Toiminta äkillisissä kriiseissä ja uhka- ja vaaratilanteissa:

Kriisi-, uhka- ja vaaratilanteissa noudatetaan Tenetin koululle laadittua turvallisuussuunnitelmaa ja kriisisuunnitelmaa.

3. Yksilökohtaisen oppilashuollon järjestäminen

Yksilökohtaisella oppilashuollolla tarkoitetaan oppilaalle annettavia kouluterveydenhuollon palveluja, oppilashuollon psykologi- ja kuraattoripalveluja sekä yksittäistä oppilasta koskevaa monialaista oppilashuoltoa.

Kouluterveydenhuollossa koululääkärin tekemät laajat terveystarkastukset 8. luokkalaisille sekä kouluterveydenhoitajan tekemät muut määräaikaistarkastukset ovat osa yksilökohtaista oppilashuoltoa. Niistä tehtävät yhteenvedot tuottavat tietoa myös yhteisöllisen oppilashuollon toteuttamiseen.

Yksilökohtaisen oppilashuollon tavoitteena on seurata ja edistää oppilaan kokonaisvaltaista kehitystä, terveyttä, hyvinvointia ja oppimista. Tärkeää on myös varhaisen tuen turvaaminen ja ongelmien ehkäisy. Oppilaiden yksilölliset edellytykset, voimavarat ja tarpeet otetaan huomioon sekä oppilashuollon tuen rakentamisessa että koulun arjessa.

Oppilaan sairauden vaatiman hoidon, erityisruokavalion tai lääkityksen järjestämisestä sovitaan yhteistyössä huoltajien kanssa. Hoidoista tiedotetaan tarpeen mukaan koulun henkilökuntaa.

Opettajat, erityisopettajat, oppilaanohjaajat ja koulunkäynnin ohjaajat tekevät yhteistyötä tehostetun ja erityisen tuen oppilaiden opettamisen ja ohjauksen asioissa. Joustavan perusopetuksen (JOPO) mahdollisuudesta yläkoulussa kerrotaan jo kuudennella luokalla yläkouluun siirryttäessä. Oppilaan ollessa sairaalahoitoksessa, opettaja ja erityisopettaja ovat yhteistyössä sairaalakoulun henkilökunnan kanssa.

Kurinpitoimiin johtaneita tilanteita ovat usein edeltäneet erilaiset koulunkäyntiä ja opiskelua häirinneet tapahtumat. Ne voivat edellyttää sekä välittömiä tukitoimia että pitkäaikaisia ratkaisuja oppilaan koulunkäynnin varmistamiseksi. Tarvittavat tukitoimet suunnitellaan asiantuntijaryhmässä. Jos oppilas on käyttäytymisellään uhannut toisten oppilaiden turvallisuutta, tarvitaan yksilöllisiä tukitoimia myös teon kohteeksi joutuneille. Asian käsitteleminen koko kouluyhteisön tasolla lisää turvallisuutta ja ohjaa oppilaita tarvittaessa myöhemmin hakeutumaan avun piiriin.

Yksilökohtainen oppilashuoltopalaveri **perustuu aina oppilaan ja huoltajan suostumukseen. Asiantuntijaryhmän kokoa koolle huolen tunnistanut aikuinen.** Oppilaan osallisuus, toivomukset ja mielipiteet otetaan huomioon häntä koskevissa toimenpiteissä ja ratkaisuisa hänen ikänsä, kehitystasonsa ja muiden henkilökohtaisten edellytystensä mukaisesti. Vuorovaikutus on avointa, kunnioittavaa ja luottamuksellista. Tapaaminen järjestetään niin, että oppilas ja huoltaja kokevat tilanteen kiireettömänä ja että he tulevat kuulluiksi.

Oppilashuoltotyössä noudatetaan tietojen luovuttamista ja salassapitoa koskevia säännöksiä.

Asian käsittely yksittäisen oppilaan tueksi koottavassa asiantuntijaryhmässä ja ryhmän kokoonpano perustuu oppilaan ja huoltajan kirjalliseen suostumukseen. Allekirjoitukset voi ottaa tämän yksilökohtaisen oppilashuoltopalaverin alussa, kunhan on aiemmin selittänyt oppilaalle ja huoltajalle allekirjoitusten tarkoituksen ja merkityksen.

Oppilaan ja huoltajan yksilöidyllä kirjallisella suostumuksella asian käsittelyyn voi osallistua tarvittavia oppilashuollon yhteistyötahoja tai oppilaan läheisiä. Ryhmän jäsenillä on lisäksi oikeus pyytää tietoja oppilaan asiassa tarpeellisiksi katsomiltaan asiantuntijoilta. Asiantuntija voi käydä ryhmässä kertomassa tietonsa, mutta ei muuten osallistu asian käsittelyyn.

Yksittäistä oppilasta koskevan asian käsittelystä asiantuntijaryhmässä **laaditaan oppilashuoltokertomus**. Ryhmä valitsee keskuudestaan henkilön, joka kirjaa yksilökohtaisen oppilashuollon järjestämiseksi ja toteuttamiseksi välttämättömät tiedot oppilashuoltokertomukseen.

Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki edellyttää, että kertomukseen kirjataan seuraavat asiat:

- oppilaan nimi, henkilötunnus, kotikunta ja yhteystiedot
- alaikäisen oppilaan huoltajan tai muun laillisen edustajan nimi ja yhteystiedot
- kirjauksen päivämäärä, kirjauksen tekijä ja hänen ammattinsa tai virka-asemansa
- kokoukseen osallistuneet henkilöt ja heidän asemansa
- asian aihe ja vireille panija
- oppilaan tilanteen selvittämisen aikana toteutetut toimenpiteet kuten arviot, tutkimukset ja selvitykset
- toteutetut toimenpiteet kuten yhteistyö eri tahojen kanssa sekä aiemmat ja nykyiset tukitoimet
- tiedot asian käsittelystä ryhmän kokouksessa, tehdyt päätökset ja niiden toteuttamissuunnitelma
- toteuttamisesta ja seurannasta vastaavat tahot
- mitä tietoja, kenelle sivulliselle ja millä perusteella tietoja luovutetaan

Oppilashuollon tehtävissä laaditut tai saadut **yksittäistä oppilasta koskevat asiakirjat kirjataan oppilashuollon järjestelmiin ja säilytetään koulun arkistossa**. Opetuksen järjestäjä vastaa henkilötietojen käsittelystä ja tallennetut tiedot, jotka koskevat yksittäistä oppilasta tai muuta yksityistä henkilöä, ovat **salassa pidettäviä**.

Oppilaan yksilökohtaisen oppilashuollon järjestämiseen ja toteuttamiseen osallistuvilla on salassapitovelvollisuuden estämättä **oikeus saada toisiltaan ja luovuttaa toisilleen** sekä oppilashuollosta vastaavalla viranomaisella **sellaiset tiedot, jotka ovat välttämättömiä yksilökohtaisen oppilashuollon järjestämiseksi ja toteuttamiseksi**. Lisäksi heillä on oikeus saada ja luovuttaa toisilleen sekä oppilaan opettajalle, rehtorille ja opetuksen järjestäjälle **oppilaan opetuksen asianmukaisen järjestämisen edellyttämät välttämättömät tiedot**.

Tiedon luovuttaja joutuu harkitsemaan esimerkiksi sitä, onko kysymys sellaisesta tiedosta, joka on välttämätön oppilaan tai muiden oppilaiden turvallisuuden varmistamiseksi. Luovutettava tieto voi koskea muun muassa sellaista oppilaan sairautta, joka tulee ottaa opetustilanteissa huomioon. Vaikka tiedon luovuttamiselle olisikin edellä todettu lain tarkoittama peruste, yhteistyön ja luottamuksen turvaamiseksi pyritään aina ensisijaisesti hankkimaan oppilaan tai huoltajan suostumus salassa pidettävän tiedon luovuttamiseen.

Jos oppilas siirtyy toisen opetuksen tai koulutuksen järjestäjän opetukseen tai koulutukseen, aikaisemman opetuksen järjestäjän on **pyydettyä oppilaan tai tarvittaessa hänen huoltajansa suostumus siihen, että uudelle opetuksen järjestäjälle voidaan siirtää oppilashuollon asiakasrekisteristä sellaiset salassa pidettävät tiedot, jotka ovat tarpeellisia oppilashuollon jatkuvuuden kannalta**. Sen sijaan opetuksen järjestämisen kannalta välttämättömät tiedot toimitetaan salassapidon estämättä viipymättä toiselle opetuksen järjestäjälle. Vastaavat tiedot voidaan antaa myös uuden opetuksen järjestäjän pyynnöstä.

Oppilashuoltokertomukset säilytetään koululla lukitussa kaapissa. Oppilashuollon lomakkeet ovat samanlaiset kaikissa Sotkamon perusopetuksen kouluissa.

Koulun ulkopuolisten yhteistyökumppaneiden (esim. nuorisotoimi) kanssa tehdään yhteistyötä esim. etsittäessä oppilaalle sopivaa harrastustoimintaa sosiaalisten taitojen lisäämiseksi tai syrjäytymisen ehkäisemiseksi. Oppilaan ollessa erikoissairaanhoidon asiakas, verkostopalaveriin kutsutaan mukaan koulun edustaja (opettaja, erityisopettaja tai koulun johtaja). Vaikeissa kiusaamistapauksissa tai rikosasioissa voidaan olla yhteyksissä koulupoliisiin.

4. Oppilashuollon yhteistyön järjestäminen oppilaiden ja heidän huoltajiensa kanssa

Yhteisöllisen ja yksilökohtaisen oppilashuollon periaatteista ja menettelytavoista **tiedotetaan** huoltajille vanhempainilloissa. Oppilaille asioista pyritään tiedottamaan yleisesti, mutta erityisesti asia pitää selvittää silloin, kun ne henkilökohtaisesti liittyvät johonkin tapaukseen. Myös yhteistyötahoille pyritään menettelytavoista kertomaan yhteisissä palavereissa ja viimeistään silloin, kun he ovat mukana jossakin jutussa.

Yhteisöllisen oppilashuollon suunnitteluun, toteuttamiseen tai arviointiin pyydetään oppilaiden ja huoltajien mielipiteitä tilanteen niin vaatiessa. Kyselyn voi toteuttaa vanhempaintapaamisissa tai Wilman kautta.

Vuorovaikutus kodin kanssa lisää opettajan oppilaantuntemusta. **Huoltajalla on ensisijainen vastuu** lapsensa kasvatuksesta ja siitä, että oppilas suorittaa oppivelvollisuutensa. **Koulu tukee kotien kasvatustehtävää** ja vastaa oppilaan kasvatuksesta ja opetuksesta koulu yhteisössä. Kodin ja koulun yhteistyössä otetaan huomioon perheiden erilaisuus, yksilölliset tarpeet sekä perheen kieli- ja kulttuuritausta.

5. Oppilashuoltosuunnitelman toteuttaminen ja seuranta

Opetuksen järjestäjä seuraa koulun oppilashuoltosuunnitelman toteutumista. Oppilashuoltosuunnitelman toteuttaminen ja seuraaminen on osa opetuksen järjestäjän omavalvontaa koskevaa tehtävää. Opetuksen järjestäjä vastaa yhteistyössä opetustoimen ja sosiaali- ja terveystoimen oppilashuoltopalveluista vastuussa olevien viranomaisten kanssa oppilashuollon kokonaisuuden omavalvonnan toteutumisesta.

Oppilashuollon ohjausryhmä vastaa opetuksen järjestäjäkohtaisen oppilashuollon yleisestä suunnittelusta, kehittämisestä, ohjauksesta, arvioinnista ja että koulukohtaista oppilashuoltosuunnitelmaa noudatetaan ja päivitetään lainsäädännön sekä muiden ohjeiden ja määräysten mukaisesti.

Tenetin koulun yhteisöllinen hyvinvointiryhmä YHR vastaa koulun oppilashuollon suunnittelusta, kehittämisestä, toteuttamisesta ja arvioinnista annettujen ohjeiden mukaisesti. Oppilashuoltoryhmän omavalvonnalla seurataan kerran lukukaudessa, että laadittua oppilashuoltosuunnitelmaa noudatetaan. Omavalvonnalla saadun seurannan tulokset käsitellään koulun oppilashuoltoryhmän kokouksessa ja toimintaan tehdään mahdolliset tarvittavat korjaukset.

Oppilashuoltosuunnitelma tulee päivittää vähintään vuoden kuluessa siitä, kun lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma on päivitetty.

Oppilashuoltosuunnitelma on käsitelty ja koulukohtaisesti päivitetty opettajainkokouksessa.

Liite 1:

Ohjeistus opettajille: Koulupoissaolot –varhainen puuttumismalli

Rajana 60 tuntia

Sotkamon perusopetuksessa otetaan käyttöön koulupoissaolojen –varhaisen puuttumisen malli, sen toimivuutta arvioidaan lukuvuoden aikana. Mallin avulla on tarkoitus tuoda yhtenäinen poissaoloihin puuttumisen tapa kaikkiin Sotkamon perusopetuksen kouluihin sekä tiivistää yhteistyötä opettajien, huoltajien ja oppilashuollon henkilökunnan välillä.

Koulupoissaolot voivat olla merkki hyvin erilaisista vaikeuksista kuten: kouluun liittyvä ahdistus, oppimisen haasteet, kaverisuhteet, kiusaaminen, perhetilanne, fyysiset tai psyykkiset sairaudet. Poissaoloihin puuttuminen voi katkaista kierteen ja tuoda oppilaan tarvittavan tuen piiriin. Puuttumisella tuodaan esille myös vanhempien rooli lastensa koulunkäynnin tukemisessa sekä siinä, että koulusta ei jäätäisi pois liian kevyin perustein. Vaikka oppilaalla olisi koulunkäyntiä vaikeuttava sairaus, on hänen koulunkäyntiään tuettava tarvittaessa moniammatillisin keinoin.

- ❖ Opettaja/luokanvalvoja on velvollinen seuraamaan poissaoloja ja merkitsemään ne Wilmaan.
- ❖ Epämääräisten (vaikkakin huoltajan selvittämien) poissaolojen ollessa **60** tuntia, opettaja keskustele poissaoloista oppilaan kanssa sekä ottaa yhteyttä huoltajaan. Jos poissaolot ovat luvattomia tai huoltaja ei ilmoita poissaoloista ja niiden syistä, tulee yhteyttä ottaa aiemminkin.
- ❖ Opettajalla on **velvollisuus** ilmoittaa terveydenhoitajalle tai koulukuraattorille oppilaasta ja hänen poissaoloistaan viimeistään siinä vaiheessa, kun poissaoloja on **100** tuntia. Opettaja arvioi, kumpi taho on oppilaan asiassa parempi. Terveydenhoitaja, jos poissaolojen syyt ovat terveydentilaan liittyviä. Koulukuraattori, jos poissaolojen syyt ovat epäselviä tai niiden epäillään liittyvän esimerkiksi perheen tilanteeseen tai oppilaan henkiseen hyvinvointiin.
- ❖ Terveydenhoitaja/ koulukuraattori selvittää yhdessä oppilaan ja huoltajien kanssa poissaolojen taustoja.
- ❖ Terveydenhoitaja/ koulukuraattori sopii huoltajien kanssa jatkotoimenpiteistä:
 - tilanteen seuranta ja sovitaan seurantakäynti 1-2 kk kuluttua. Opettaja ilmoittaa aikaisemmin, jos poissaolot jatkuvat.
 - oppilaan ohjaaminen muihin oppilashuollon (kuraattori, terveydenhoitaja, miekkari, psykologi, koululääkäri) tai sairaanhoidon palveluihin
 - laajemman yhteistyöverkoston kokoaminen tilanteen selvittämiseksi (opettaja, koululääkäri, kuraattori, sosiaalityöntekijä...)
 - lastensuojeluilmoituksen tekeminen (jos selvityksessä on tullut esille muutakin lastensuojelullista huolta lapsen tai perheen tilanteesta)

Liite 2.

Oppilashuolto poikkeuksellisten opetusjärjestelyiden aikana

Oppilashuollon järjestämisestä ei voi poiketa poikkeuksellisten opetusjärjestelyiden aikana.

Oppilashuollossa valmistaudutaan työskentelyyn niin lähiopetuksessa kuin etäopetuksessa. On tärkeää, että opetuksen ja oppilashuollon palvelujen henkilöstö havainnoivat kaikkien oppilaiden, sekä lähi- että etäopetuksessa olevien, hyvinvointia entistä tarkemmin.

Varhaisen tunnistamisen ja tuen tarjoamisen näkökulmasta on tärkeää, että yhteyttä oppilaisiin ja koteihin pidetään aktiivisesti. Oppilaiden vuorovaikutussuhteista huolehtiminen korostuu lukukauden käynnistyessä. Koulun yhteisöllisen hyvinvointiryhmän keskeinen tehtävä on suunnitella koulun yhteisöllisen työn toimintatavat ja sen edellyttämä työnjako. Yhteisöllisen hyvinvointiryhmän työskentelylle on hyvä varata riittävästi aikaa lisäämällä tarvittaessa kokoontumisten määrää.

Koulun varautuminen kriisityöhön ja toimintavalmiuksien harjoittelu sekä kriisisuunnitelman ajantasaistaminen on tärkeää ennen koulutyön aloitusta.

Oppilashuollon palvelut (psykologi-, miekkari- ja kuraattoripalvelut sekä kouluterveydenhuolto) järjestetään siten, että oppilaat voivat hakeutua palveluihin helposti ja opettajilla on mahdollisuus konsultoida palvelujen asiantuntijoita matalalla kynnyksellä.

Jos oppilaan tilanteesta herää huoli, tulee hänet ohjata oppilashuollon palveluihin. Tarvittaessa oppilaalle järjestetään koulun ulkopuolista tukea. Erityisesti tilanteissa, joissa opetusta ja oppilashuoltoa järjestetään totutusta poikkeavalla tavalla, oppilailla ja heidän huoltajillaan on oltava ajantasainen tieto käytettävissä olevista oppilashuollon palveluista ja niiden toimintatavoista. Poikkeuksellisissa tilanteissa oppilashuollon palveluissa kannattaa varautua yksilökohtaisen ja yhteisöllisen tuen tarpeen lisääntymiseen.